

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KAUNO IR MARIJAMPOLĖS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54 703, 8 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: L. Sapiegos g. 4, LT-42251 Kaunas, mob. 8 609 54 712, 8 698 19 809, el. p. kaunas@vaistaiga.lt

---

Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybai

2024-03-01 Nr. TR2-1-(5.2 E)

Kopija

Kaišiadorių rajono savivaldybės merui

TEIKIMAS

DĖL LEIDIMŲ LAIDOTI IŠDAVIMO, LAIDOJIMO IR KAPINIŲ LANKYMO KAIŠIADORIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE TVARKOS APRAŠO

Kaišiadorių rajono savivaldybės taryba 2011 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. V17-273 „Dėl leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir kapinių lankymo Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ yra patvirtinusi Leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir kapinių lankymo Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje tvarkos aprašą (toliau – Savivaldybės kapinių taisyklės).

Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymas (toliau – Įstatymas) reglamentuoja žmonių palaikų laidojimo sąlygas ir tvarką. Įstatymo 24 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad kapinių ir jų priežiūros bei kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų reikalavimus ir paslaugų atlikimo tvarką, vadovaudamasi šiuo ir kitais įstatymais, nustato Vyriausybė.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) yra patvirtinusi Kapinių tvarkymo taisykles (toliau – Kapinių tvarkymo taisyklės).

Savivaldybės kapinių taisyklių 6, 19, 20, 28, 29 punktų nuostatos neatitinka aukštesnės teisinės galios teisės aktų nuostatų:

1. Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 13 punkte nustatyta, kad „Rašytinį leidimą laidoti pagal šių taisyklių priede pateiktą formą savivaldybės tarybos nustatyta tvarka išduoda savivaldybės vykdomoji institucija arba jos įgalioti asmenys, arba seniūnai, jeigu seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje jie atlieka kapinių priežiūrą“.

Savivaldybės kapinių taisyklių 6 punkto nuostata, kad „Rašytinį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintos formos leidimą laidoti Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje išduoda Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos struktūrinių teritorinių padalinių – seniūnijų seniūnai (toliau – seniūnai), seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje atliekantys kapinių priežiūrą, arba šių seniūnų įgalioti asmenys“ neatitinka minėto Kapinių tvarkymo taisyklių 13 punkto nuostatų dėl to, kad seniūnijų seniūnai negali įgalioti kitų asmenų išduoti leidimų laidoti.

Taip pat Savivaldybės kapinių taisyklių 28 punkto nuostata, kad „Tarybai paskyrus kitus asmenis atsakingus už leidimų laidoti išdavimą Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje, buvę atsakingi asmenys pagal perdavimo ir priėmimo aktą perduoda visus dokumentus, susijusius su leidimų laidoti išdavimu“ neatitinka Kapinių tvarkymo taisyklių 13 punkto, nes nenustatyta tokia kompetencija savivaldybės tarybai skirti asmenis, kurie galės išduoti leidimus laidoti.

2. Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkte nustatyta: „Jeigu kapavietė, išskyrus kapavietes, įrašytas į Kultūros vertybių registrą, neprižiūrima ilgiau kaip metus, kapinių

prižiūrėtojas raštu įspėja už jos priežiūrą atsakingą asmenį, kad būtina ją sutvarkyti, ir nurodo kapavietės nesutvarkymo pasekmes. Jeigu per metus nuo įspėjimo įteikimo dienos kapavietė nesutvarkoma, kapinių prižiūrėtojas per 5 darbo dienas raštu informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ir religinę bendruomenę ar bendriją, jeigu konfesinių kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį organizuoja religinė bendruomenė ar bendrija, apie galbūt neprižiūrimą kapavietę ir pateikia jos duomenis (jeigu žinomi): kapinių pavadinimą, kvartalo numerį, kapavietės numerį, kapavietėje palaidotų asmenų vardus, pavardes, laidojimo datas, žmogaus palaikų paskutinio laidojimo kapavietėje datą, nustatytą kapo ramybės laikotarpį, kapavietės matmenis, palaidotų kapavietėje žmonių palaikų skaičių, kapavietės statinius, jų pastatymo ir rekonstravimo datas. Savivaldybės vykdomoji institucija gautus duomenis apie galbūt neprižiūrimą kapavietę per 5 darbo dienas paskelbia savivaldybės interneto svetainėje. Sprendimą dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima kapavietė ne anksčiau kaip po 2 metų ir ne vėliau kaip po 3 metų nuo duomenų apie galbūt neprižiūrimą kapavietę paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje dienos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija, apžiūrėjusi kapavietę ne rečiau kaip 3 kartus per metus ir ne dažniau kaip kas 3 mėnesius“.

Savivaldybės kapinių taisyklių 19 punkto nuostata, kad „Jeigu kapavietė, išskyrus kapavietes, įrašytas į Kultūros vertybių registrą, neprižiūrima ilgiau kaip metus, kapinių prižiūrėtojas raštu įspėja už jos priežiūrą atsakingą asmenį, kad būtina ją sutvarkyti. Jeigu per metus nuo įspėjimo kapavietė nesutvarkoma, kapinių prižiūrėtojo iniciatyva seniūnija arba religinė bendruomenė ar bendrija, jeigu konfesinių kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį organizuoja religinė bendruomenė ar bendrija, gali sudaryti komisiją, kuri pripažintų šią kapavietę neprižiūrima, kad jos priežiūra būtų organizuota Laidojimo organizavimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje tvarkos apraše nustatyta tvarka“ neatitinka Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkto nuostatų ta apimtimi, kad kapinių prižiūrėtojas praėjus metams nuo įspėjimo turi informuoti apie neprižiūrimą kapavietę savivaldybės vykdomąją instituciją, apie neprižiūrimą kapavietę turi būti paskelbta, ir kad komisiją dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima sudaro ne savivaldybės seniūnija, o savivaldybės vykdomoji institucija, t. y. savivaldybės meras.

3. Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punkte nustatyta: „Asmenys, pageidaujantys prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, per 20 darbo dienų nuo sprendimo dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima paskelbimo interneto svetainėje raštu kreipiasi atitinkamai į savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį, o jeigu neprižiūrima kapavietė yra konfesinėse kapinėse, – į religinę bendruomenę ar bendriją, kuri organizuoja kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį, nurodydami pageidaujamos prižiūrėti neprižiūrimos kapavietės duomenis, paskelbtus interneto svetainėje. Atitinkamai savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo arba religinė bendruomenė ar bendrija priima sprendimą dėl neprižiūrimų kapaviečių priežiūros per 20 darbo dienų nuo šiamo punkte nustatyto termino pabaigos, teikdama pirmenybę kapavietėje palaidotų asmenų giminaičiams ir (ar) tose kapinėse, kurioje yra kapavietė, palaidotų asmenų giminaičiams, ir apie tai informuoja pareiškėjus per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo. Jeigu per prašymų prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę pateikimo terminą prašymų negaunama, sprendimas dėl šios kapavietės priežiūros priimamas per 20 darbo dienų po to, kai toks prašymas gaunamas. <...>“.

Savivaldybės kapinių taisyklių 20 punkto nuostata, kad „Asmenys, pageidaujantys prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes, raštu kreipiasi atitinkamai į seniūną ar jo įgaliotą asmenį, o jeigu neprižiūrima kapavietė yra konfesinėse kapinėse – į religinę bendruomenę ar bendriją, kuri organizuoja kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį. Seniūnas ar jo įgaliotas asmuo arba religinė bendruomenė ar bendrija priima sprendimą dėl neprižiūrimų kapaviečių priežiūros. <...>“, neatitinka Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punkto nuostatų dėl to, kad asmenys dėl neprižiūrimos kapavietės priežiūros turi kreiptis į savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį, o ne į seniūną ar jo įgaliotą asmenį, ir kad sprendimą dėl kapavietės priežiūros priima ne seniūnas ar jo įgaliotas asmuo, bet savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo.

4. Įstatymo 31 straipsnyje nustatyta, kad „Savivaldybių vykdomosios institucijos, vadovaudamosi šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais, Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja kapinių priežiūrą, koordinuoja ir kontroliuoja kapinių prižiūrėtojų darbą.“

Savivaldybės kapinių taisyklių 29 punkte nurodyta, kad „Kitus nenumatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ patvirtintose Kapinių tvarkymo taisyklėse, Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos apraše, Kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų apraše, Kapinių priežiūros organizavimo tvarkos apraše ir šiame Tvarkos apraše kapinių tvarkymo klausimus sprendžia Savivaldybės administracijos direktorius ir atitinkamos seniūnijos seniūnas“.

Kadangi Įstatymo ir Nutarimu patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių nuostatose iš esmės visa pagrindinė kompetencija dėl laidojimo ir kapinių priežiūros organizavimo ir kontrolės nustatyta savivaldybės vykdomajai institucijai, tai ir nenumatytų klausimų sprendimas turi būti priskirtas ne administracijos direktoriui, o savivaldybės merui.

5. Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 5 punktą vietos savivalda grindžiama teisėtumo principu, t. y. savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 punkto nuostatose nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės principu, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti teisinius pagrindus, administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje nuosekliai laikosi pozicijos, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu, veikla vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją, pripažįstami neteisėtais (pvz., LVAT 2006 m. liepos 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I1-2/2006, 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I444-4/2008, 2013 m. gruodžio 17 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I552-22/2013 ir kt.).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

siūlau artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per mėnesį nuo teikimo gavimo dienos, apsvarstyti klausimą dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2011 m. rugsėjo 27 d. sprendimu Nr. V17-273 „Dėl leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir kapinių lankymo Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Leidimų laidoti išdavimo, laidojimo ir kapinių lankymo Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje tvarkos aprašo 6, 19, 20, 28, 29 punktų nuostatų pakeitimo.

Apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse

Andrius Cechanavičius